

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2021/0373(CNS)

14379/21
ADD 4

AG 110
INST 423
FREMP 277
IA 195

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	25 Νοεμβρίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2021) 358 final
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (αναδιατύπωση) - Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής - Συνοπτική παρουσίαση της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2021) 358 final.¹

συνημμ.: SWD(2021) 358 final

¹ Το έγγραφο αυτό είναι ίδιο με το ST 14376/21 ADD4

Βρυξέλλες, 25.11.2021
SWD(2021) 358 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση
ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (αναδιατύπωση)

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης (έως 2 σελίδες)

Εκτίμηση επιπτώσεων όσον αφορά τα εκλογικά δικαιώματα των μετακινούμενων πολιτών της ΕΕ

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;

Με βάση το δίκαιο της ΕΕ, οι πολίτες της ΕΕ που ζουν, εργάζονται, σπουδάζουν κ.λπ. σε χώρα της ΕΕ της οποίας δεν είναι υπήκοοι (στο εξής: μετακινούμενοι πολίτες της ΕΕ) έχουν το δικαίωμα να ψηφίζουν και να θέτουν υποψηφιότητα στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στις δημοτικές εκλογές στη χώρα αυτή υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς.

Ωστόσο, ο αριθμός των πολιτών που αξιοποιεί αυτό το δικαίωμα είναι σχετικά μικρός, και γι' αυτό ευθύνονται διάφοροι λόγοι:

- οι πολίτες δεν γνωρίζουν απαραίτητα το συγκεκριμένο δικαίωμα και εξακολουθούν να δυσκολεύονται να λάβουν ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες·
- αποθαρρύνονται να εγγραφούν στους οικείους εκλογικούς καταλόγους εξαιτίας επαχθών διαδικασιών και του κινδύνου να διαγραφούν από τους αντίστοιχους καταλόγους στη χώρα καταγωγής τους·
- οι εθνικές αρχές εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προβλήματα στην προσπάθειά τους να αποτρέψουν την πολλαπλή ψήφο στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, λόγω δυσκολιών στην ανταλλαγή πληροφοριών για τον εντοπισμό εκλογέων και υποψηφίων που έχουν εγγραφεί περισσότερες από μία φορές στους εκλογικούς καταλόγους.

Δεδομένου ότι αυξάνεται ο αριθμός των πολιτών της ΕΕ που ζουν σε άλλο κράτος μέλος, τα προβλήματα αυτά θα αποκτήσουν μεγαλύτερη βαρύτητα, καθώς επηρεάζουν διαρκώς μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των πολιτών.

Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;

Η παρούσα πρωτοβουλία αμβλύνει τις εν λόγω δυσκολίες τόσο με την επικαιροποίηση, την αποσαφήνιση και την ενίσχυση των κανόνων, ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα διευκολύνεται η συμμετοχή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού μετακινούμενων πολιτών της ΕΕ στις εκλογές, όσο και με την προστασία της ακεραιότητας των ιδίων των εκλογών.

Ειδικότερα, ο στόχος είναι:

- να απλουστευθούν οι διαδικασίες εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους εκλογέων και υποψηφίων·
- να αυξηθεί η ενημέρωση και η κατανόηση των πολιτών όσον αφορά τα εκλογικά τους δικαιώματα και τις σχετικές διοικητικές διαδικασίες·
- να μειωθεί η πιθανότητα πολλαπλής ψήφου στις ευρωπαϊκές εκλογές·
- να μειωθεί το ενδεχόμενο διαγραφής των οικείων πολιτών από τους εκλογικούς καταλόγους στη χώρα καταγωγής τους·
- να βελτιωθεί η συλλογή δεδομένων σχετικά με τις δημοτικές εκλογές και τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- να τροποποιηθούν αναχρονιστικοί και παρωχημένοι κανόνες (π.χ. ως συνέπεια του Brexit).

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);

Τα εν λόγω εκλογικά δικαιώματα κατοχυρώνονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως μέρος των δικαιωμάτων που απολαύουν οι πολίτες της ΕΕ. Το νομικό πλαίσιο για την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων περιλαμβάνει τόσο ενωσιακούς όσο και εθνικούς κανόνες. Δεδομένου ότι τα διασυνοριακά ζητήματα υπερβαίνουν την αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα προβλήματα που διαπιστώνονται δεν μπορούν να επιλυθούν από την κάθε χώρα της ΕΕ χωριστά.

B. Λύσεις

Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;

Στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκαν δύο επιλογές πολιτικής. Αμφότερες περιλαμβάνουν σειρά πιθανών μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων:

- Η **επιλογή 1** αποσκοπεί στην ενίσχυση και την αποσαφήνιση των υφιστάμενων κανόνων. Επιδιώκει να το επιτύχει μέσω στοχευμένων αλλαγών στους τομείς όπου έχουν εντοπιστεί προβλήματα.
- Η **επιλογή 2** εισάγει δέσμη μέτρων με στόχο τη μεταρρύθμιση των οδηγιών. Αποσκοπεί στην εναρμόνιση βασικών

στοιχείων της εκλογικής διαδικασίας σε όλα τα κράτη μέλη. Μολονότι η επιλογή 2 φαίνεται να είναι η πλέον αποτελεσματική, προκρίνεται η επιλογή 1 για λόγους αποτελεσματικότητας, συνοχής, επικουρικότητας και αναλογικότητας.
Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιο υποστηρίζει την κάθε επιλογή; Γενικά, τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν ευρεία υποστήριξη για την πρωτοβουλία αυτή. Οι πολίτες και οι ΜΚΟ τόνισαν την ανάγκη για σαφείς και προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες εγγραφής και ψηφοφορίας, καθώς και για τον περιορισμό της ακούσιας διαγραφής από εκλογικούς καταλόγους. Οι εθνικές αρχές ενδιαφέρονται τόσο για την περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τους εκλογείς, ώστε να αποτρέπεται η πολλαπλή ψήφος, όσο και για τη βελτίωση της στήριξης προς τις τοπικές αρχές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι αυτό συνάδει με άλλες πολιτικές και μέσα της ΕΕ.
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Η προσέγγιση αυτή θα διευκολύνει τις διαδικασίες εγγραφής των εκλογέων και των υποψηφίων στους εκλογικούς καταλόγους, καθώς και την πρόσβαση των πολιτών της ΕΕ που ζουν σε άλλο κράτος μέλος σε πληροφορίες σχετικά με τις δημοτικές εκλογές και τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ενισχύει τις υφιστάμενες οδηγίες ώστε να εξασφαλιστεί ευρεία προσέγγιση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί και για την επίτευξη του μέγιστου δυνατού αντικτύπου, με παράλληλο σεβασμό των εθνικών εξουσιών σε εκλογικά θέματα.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Η παρούσα πρόταση δεν συνεπάγεται πρόσθετη οικονομική ή διοικητική επιβάρυνση για την ΕΕ ή τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ (μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις) και στην ανταγωνιστικότητα; Σε γενικές γραμμές, όλες οι επιλογές αναμένεται ότι θα έχουν, έμμεσα, ευρύτερες θετικές οικονομικές επιπτώσεις, καθώς υποστηρίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της ΕΕ και την ενσωμάτωση των μετακινούμενων προσώπων στη χώρα υποδοχής. Ωστόσο, οι ΜΜΕ δεν αναμένεται να επηρεαστούν ιδιαίτερα.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις; Η προτιμώμενη επιλογή συνεπάγεται ορισμένες πρόσθετες διοικητικές δαπάνες για τις εθνικές αρχές, προκειμένου να διευκολυνθεί η βελτίωση της συνεργασίας και να ενημερωθούν οι πολίτες της ΕΕ που μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος, οι οποίες συνίστανται σε εφάπαξ έξοδα προσαρμογής και σε επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Ωστόσο, το κόστος αυτό αναμένεται να αντισταθμιστεί από τη μακροπρόθεσμη βελτίωση της αποτελεσματικότητας τόσο για τις αρχές όσο και για τους πολίτες λόγω αποδοτικότερων διαδικασιών.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις; Τα πρόσωπα που ασκούν το δικαίωμά τους να μετακινούνται σε άλλη χώρα της ΕΕ θα μπορούν να συμμετέχουν δημοκρατικά στη χώρα αυτή.
Αναλογικότητα Η αναλογική δράση της ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι: • οι πολίτες της ΕΕ που μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος μπορούν να ασκούν αποτελεσματικά τα δημοκρατικά τους δικαιώματα στις εκλογές. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί το υφιστάμενο πλαίσιο της ΕΕ που διέπει αυτά τα δικαιώματα· • μειώνεται η πιθανότητα πολλαπλής ψήφου στις ευρωπαϊκές εκλογές, ενισχύοντας την ακεραιότητά τους.
Δ. Παρακολούθηση Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική; Θα προστεθούν απαιτήσεις τακτικής παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή από τις εθνικές αρχές: • οδηγία 93/109/ΕΚ — έκθεση έπειτα από κάθε εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· • οδηγία 94/80/ΕΚ — έκθεση κάθε 5 έτη. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την εφαρμογή και των δύο οδηγιών και θα συντάξει έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την πρόοδο

προς την επίτευξη των στόχων εντός δύο ετών από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2029.